

KYMMEN

INFORMATION

Utbyggnaden av Kymmens kraftverk utförs av Skånska Cementgjuteriet som också äger kraftverket. Värmlandsenergi köper den kraft som produceras och skall även ansvara för drift- och underhållsarbete.

Skånska Cementgjuteriet och Värmlandsenergi vill härmed lämna en beskrivning av projektet och dess verkningar.

KYMMENPROJEKTET

I KORTHET

Vattnet i Rottnan och Granån leds genom en tunnel över till Kymmen. Från Kymmen (Sundsändan) leds vattnet vidare genom en tunnel till en underjordisk kraftstation och därifrån i en utloppstunnel till Rottnen. Dammar anläggs i Rottnan (4 km nedströms Gustavsdal) och Stora Gransjöns utlopp (se kartan).

Tillståndsläge

Efter regeringens tillstånd till utbyggnad av Kymmens kraftverk har vattendomstolen i deldom den 28 september 1982 gett tillstånd till de arbeten som erfordras för projektets genomförande.

Vid huvudförhandling under september 1984 kommer vattendomstolen att behandla frågor rörande bl a dämning i Rottnamagasinet och ersättning för mark och skog. Vattendomstolen kommer senare att behandla frågor om ersättning eller kompensering åtgärder för inverkan på vägar, brunnar, fiske m m som utbyggnaden kan medföra.

KRAFTVERKETS

PRODUKTION

Kymmens kraftverk får ett särskilt värde, dels genom utbyggnad till hög effekt, dels möjlighet till återpumpning av vatten från Rottnen till Kymmen. Härmed ökas nyttan av verket jämfört med andra kraftverk. Anläggningen kommer huvudsakligen att drivas då elbehovet i landet är som störst, dvs under vinterdagar. Effekttillskottet täcker väl behovet av el för samliga hushåll och industrier (inkl. Rottneros Bruk) inom Sunne kommun under en vinterdag.

Kymmens kraftverk kommer att producera 60 miljoner kWh naturenergi under ett år med normal tillrinning. Tack vare utbyggnaden utvinns ytterligare 9 miljoner kWh i redan befintliga kraftstationer i vattendraget (Skarped, Rottna, Frykfors och Edsvalla).

Med återpumpning kan ytterligare energimängder produceras då efterfrågan är som störst. Den förädling av kraften som sker genom pumpningen ger ytterligare uppemot 60 miljoner kWh, främst vinterdagar. Pumpningen kommer huvudsakligen att ske under helger. Pumpning är inte tillåten under sommartid.

VERKNINGAR

Kymmens kraftverk medför som all annan energi-produktion viss inverkan på landskapet. Med utbyggnaden förknippas dock villkor som begränsar dessa verkningar.

Rottnan

Med den nya dammen nedströms Gustavsdal höjs vattennivån med cirka 20 m till nivån + 195,8 m. Som jämförelse kan nämnas att dämningarnivån i den befintliga dammen vid Gustavsdal är ca + 193 m.

Sommartid (15 juni-1 sept) får vattnet vid dammen ej överstiga höjden + 195,6 m. Tappning skall ske genom dammen med 900 l per sekund under tiden 15 maj- 15 oktober och med 300 l per sekund under övrig tid. I Rottnaälven uppgår den naturliga lägsta lågvattenföringen till 300 l per sekund.

Den av Vattendomstolen angivna tappningen ger älven en levande karaktär även i fortsättningen. Tack vare dammen undviks de svåra översvämningar som tidigare drabbat lägre delar av älv dalen (Uddheden) vid extremt höga vårflooder.

Granån och Kymsälven

Tappning skall ske i Granån och Kymsälven för bibehållande i möjlig mån av det biologiska livet i vattendragen. Vattendomstolen fastställer senare bestämmelser beträffande tappningarna. Det bör påpekas att nuvarande reglering av Kymmen tidvis får bedrivas utan tappning i Kymsälven.

Kymmen

I Kymmen, som redan regleras, ökar sänkningen vintertid med 4,2 m till totalt 7,0 m. Någon ökad dämning får inte ske i Kymmen, utan nuvarande dämningens gräns + 194,8 m förblir oförändrad. Nuvarande bestämmelser ger rätt att reglera Kymmen 2,8 m under hela året, d v s även sommartid.

De bestämmelser för vattenhushållning som vattendomstolen nu angett begränsar avsänkningens sommartid till 1,5 m. Avtappningen ur Kymmen får ske från den 16 oktober fram till vårflooden, dock senast 30 april. Därefter måste Kymmens vattennivå höjas till minst 193,3 m, vilket innebär en snabbare och säkrare återfyllnad än tidigare. Avsänkning och återfyllnad av Kymmen sker normalt då sjön är isbelagd.

Under byggnadstiden 1984-85 bedöms sjön bli avsänkt för att underlätta viss rensning.

Överdämning av skog och mark

Fastighetsägare vars skogs- och åkermark berörs av dämningar i Rottnan och Stora Gransjön har redan informerats om dämningens omfattning m m på respektive fastighet. Om skogsägarna så önskar kommer information om normer för skadeersättning, skattekonsekvenser m m att lämnas.

Badplatsen i Trötvik

Utloppet från kraftstationen mynnar ut ca 300 m söder om badplatsen. Vi är medvetna om att området därför är särskilt känsligt för ingrepp. För att undvika olägenheter anläggs därför en pir av bergmassor mellan badplatsen och utloppet från kraftstationen. Piren ger en vindskyddad badplats och kan användas till båtplatser och vid fiske.

Stationsnedfarten i Trötvik

Vattendomstolen har godtagit att nedfarten till kraftstationen utformas som ett öppet schakt med lämplig släntlutning. Vi är medvetna om att landskapsbilden i Trötvik är av känslig natur och kommer att inom rimliga gränser bekosta åtgärder enligt förslag från landskapsarkitekt, för nedfartens anpassning i miljön.

Soptippen i Gustavsdal

Soptippen i Gustavsdal har använts för deponering av byggnadsavfall och hushållssopor. Dämningen av Rottnan innebär ingen överdämning av soptippen. Dämningens gräns ligger nämligen i nivå med soptippens lägsta punkt.

Under åren 1973-79 har Torsby kommun analyserat vattenprover från Rottnan både uppströms och nedströms soptippen. Några spår av lakvatten har inte konstaterats.

Efter samråd med Torsby kommun och länsstyrelsens naturvårdsenhet den 17 augusti 1984 har överenskommelse träffats om ett kontrollprogram enligt följande:

1. Länsstyrelsen skall beräkna mängden deponerat hushållsavfall.
2. Länsstyrelsen skall inhämta uppgifter från de renhållningsentreprenörer som ansvarat för tippningen om avfallets karaktär, främst om avvikelser från normalt hushållsavfall förekommit.
3. Länsstyrelsen skall fastställa tippens exakta läge och utbredning, i synnerhet avgränsningen mot dämningens område.
4. Länsstyrelsen skall fastställa ett program för fortlöpande provtagning av grundvattnet inom tippområdet.

Efter det att Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet har sammanställt ovanstående uppgifter och mätningresultat kommer vi att, i samråd med Torsby kommun, besluta om eventuella åtgärder. Frågan kommer att behandlas i vattendomstolen.

Vägar och tippar

Vägverket projekterar omläggning av allmänna vägen Gräsmark-Lekvattnet, 7 km i Rottnans dalgång, och dess väganslutningar.

Tippar för anläggningsarbeten kommer att förläggas på de platser vattendomstolen godkänt och slutligt utformas i samråd med landskapsarkitekt och Sunne kommuns byggnadsnämnd.

Fisket

Vattendomstolen har konstaterat – med hänvisning till vad fiskeriintendenten redovisat – att förutsättningarna att kompensera skadorna på fisket i berörda sjöar och vattendrag är ovanligt goda.

Vattendomstolen har bl a föreslagit åtgärder i syfte att säkerställa Rottnaöringens överlevnad samt inplantering av Rottnaöring i sjöarna Kymmen och Rottnan. Även andra åtgärder som befrämjar fiskbeståndens tillväxt har diskuterats.

Med vänlig hälsning

AB SKÅNSKA CEMENTGJUTERIET

VÄRMLANDSENERGI AB

TRIVSEL-

ÅTGÄRDER

Regeringen har som villkor för utbyggnaden föreskrivit att kraftföretaget skall betala 500 000 kr till Sunne kommun, att användas för trivselbefrämjande åtgärder i Uddheden-området.

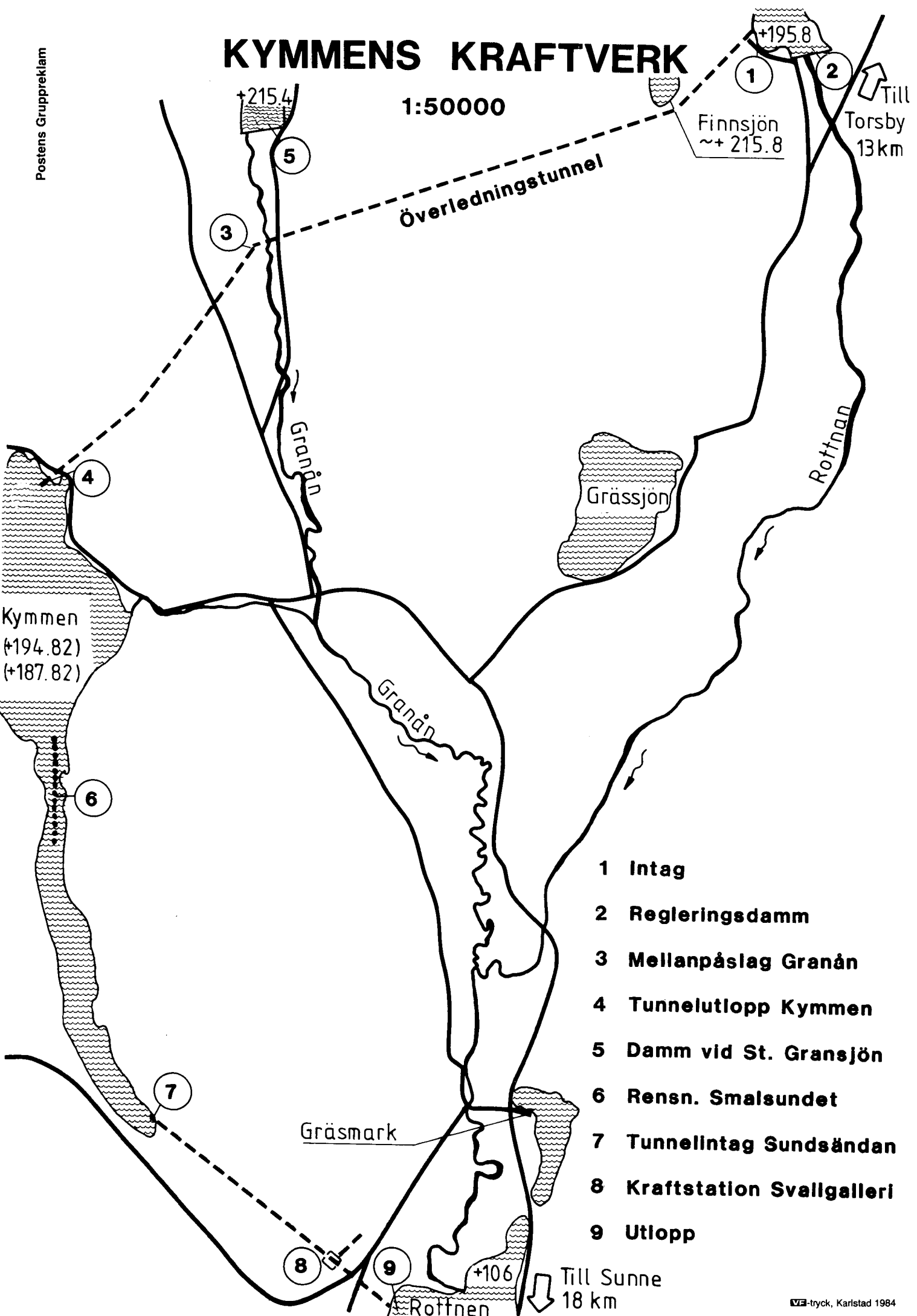
YTTERLIGARE INFORMATION

■ Skånska Cementgjuteriet och Värmlandsenergi kommer att lämna ytterligare information om Kymmenprojektet vid ett informationsmöte i Gräsmark, gamla kommunalhuset, söndagen den 26 augusti kl 17.00.

Se också kartan på nästa sida

KYMMENS KRAFTVERK

1:50000

- 1 Intag
- 2 Regleringsdamm
- 3 Mellanpåslag Granån
- 4 Tunnelutlopp Kymmen
- 5 Damm vid St. Gransjön
- 6 Rensn. Smalsundet
- 7 Tunnelintag Sundsändan
- 8 Kraftstation Svallgalleri
- 9 Utlopp